

и незасегнатъ почти отъ хладното слънце. Всѣки день сега, както и по-рано, ставахъ веселби въ кръчмата на Къня. Почвахъ се все случайно, безъ нѣкой особенъ поводъ. И освѣнъ голѣмата навалица въ самата кръчма, всѣкога имаше нѣкоя отдѣлна компания, която се затваряше въ тайната стаичка на дѣда Недка и въпрѣки всички молби и настоявания, никому не я отстъпваше. Надпрѣварвахъ се, карахъ се, кой първи да я заеме. По-често отъ всички други, тамъ прѣкарваше Грозданъ съ другаритѣ си.

Това бѣше непрѣкъснато пиянство, придружено често съ крамоли и побоища. По-старитѣ и по-умѣренитѣ хора се сепнаха и загрижиха. Дружеството издигна гласа си противъ тая страшна напасть. Младиятъ попъ Дочо държа огнено слово отъ амвона на черквата. Той говори за седемтѣ смъртни грѣха и за най-тежкия отъ тѣхъ — пиянството. Ония, които най-много се бѣха увлѣкли и провинили, съвѣтвахъ ги общо роднини и близки. Увѣщавахъ ги, молѣха ги да се оставятъ отъ гибелния пжтъ, заплашвахъ ги съ участието на Гроздана, Тачката и дѣдо Недко, — трима души, безвъзвратно загинали, споредъ тѣхъ, отъ лѣнностъ и пиянство.

## V

Нѣкога дѣдо Добри, Гроздановиятъ баща, извънредно добъръ и справедливъ човѣкъ, бѣше съдружникъ на Вълчана. Това бѣше отколѣ. Току-що прѣселени въ Люляково, и двамата бѣха още бѣдни хора, но млади и много работни. А тогава обширнитѣ полета наоколо бѣха непобутната цѣлина, обраснала само съ генгеръ, висока трѣва и кжпина. Съдружницитѣ се замognaха скоро. Купиха си своя земя, завждиха добитѣкъ, направиха си нови кжщи. По-късно, когато работата имъ закрѣпна и дѣцата имъ порастнаха, тѣ се раздѣлиха. Направиха това